

4.4.2013

STM022:00/2013

SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON JÄRJESTÄMISLAIN VALMISTELURYHMÄ

Asettaminen

Sosiaali- ja terveysministeriö on tänään asettanut sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain valmisteluryhmän.

Toimikausi

8.4.2013 - 30.6.2013

Tausta

Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen ohjelman mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon laadukkaiden, vaikuttavien ja oikea-aikaisten palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden varmistamiseksi uudistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta osana kuntarakenteen uudistamista. Kuntien ja sote-alueiden yhteisiä tehtäviä varten on viisi erityisvastuualuetta (Erva). Erva-alueen tehtäviin kuuluvat muun muassa vaativat keskitettävät terveyden- ja sosiaalihuollon palvelut sekä alueellaan tutkimukseen, kehittämiseen ja koulutukseen liittyviä tehtäviä.

Sosiaali- ja terveysministeriö asetti 21.3.2012 työryhmän, jonka tehtävänä oli valmistella ehdotus sosiaali- ja terveyden huollon palvelurakenteeksi sekä valmistella lakia sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, rahoittamisesta, kehittämisestä ja valvonnasta. Palvelurakennetyöryhmän raportti valmistui 11.1.2013 (STM raportteja ja muistioita 2012:30).

Sosiaali- ja terveysministeriö asetti palvelurakenneuudistuksen tueksi selvityshenkilötyöryhmän toimikaudelle 3.12.2012 - 28.2.2013. Selvityshenkilötyöryhmän tehtävänä oli yhteistyössä kentän toimijoiden kanssa tukea palvelurakenneuudistuksen valmistelua selvittämällä alueellisesti parhaita sosiaali- ja terveydenhuollon ratkaisuja. Selvityshenkilötyöryhmä luovutti ehdotuksensa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteen uudistamiseksi 19.3.2013 (STM raportteja ja muistioita 2013:7).

Hallitus on 21.3.2013 sopinut valtionalouden kehyksistä 2014 - 2017. Kehyslinjauksen mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenneuudistuksen tavoitteena on vahvoihin kuntiin perustuva, pääsääntöisesti kaksitasoinen integroitu sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenne, jossa uuden laajan perustason tehtävien järjestämis- ja rahoitusvastuu on kunnilla. Tavoitteena on turvata sosiaali- ja terveydenhuollon lähi-palvelut. Laajan perustason sosiaali- ja terveystyöpalvelut järjestetään pääsääntöisesti vastuukuntamallilla. Vastuukuntamallin perusteista säädetään kuntalaissa. Vastuukuntina voivat toimia maakuntien keskuskaupungit ja luontaisiin työssäkäyntialueisiin perustuvat vahvat kunnat, joilla on riittävä kantokyky.

Kehyspääatöksen 27.3.2013 mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain valmistelu käynnistetään välittömästi. Järjestämislaki tulee voimaan vuoden 2015 alussa. Sote-uudistusta viedään eteenpäin yhdessä kuntauudistuksen kanssa ja sote-palvelut järjestetään kuntapohjaisesti.

Sote-uudistuksen jatkovalmistelun perusteet ovat hallituksen puolivälikirjauksen ja kehyslinjauksen 21.3.2013 mukaan seuraavat:

Alle 20 000 asukkaan kunnalla on rahoitusvastuu asukkaidensa sote-palveluista, mutta ei itsenäistä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuuta. Kunnan tulee kuulua pääsääntöisesti vastuukuntamallilla hallinnoituun sote-alueeseen, joka pystyy järjestämään laajan perustason palvelut.

Vähintään noin 20 000–50 000 asukkaan kunnille säädetään sote-järjestämislaissa oikeus järjestää perustason sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita. Muiden sote-palvelujensa saatavuuden turvaamiseksi 20 000–50 000 asukkaan kunnan on kuuluttava toiminnalliseen kokonaisuuteen, pääsääntöisesti vastuukuntamallilla hallinnoituaan sote-alueeseen. Laajan perustason sote-palvelut, kuten erikoissairaanhoito ja vaativat sosiaalipalvelut (tai osa palveluista) järjestetään sote-integraatio varmistuen.

Vähintään noin 20 000–50 000 asukkaan kunnissa järjestetään ns. peruserikoissairaanhoidon palveluita siten, kun se on kunnan perustason sosiaali- ja terveydenhuollon ja koon kannalta tarkoituksenmukaista. Nykyisiä aluesairaaloita hyödynnetään palvelutuotannossa. Vähintään noin 50 000 asukkaan kunnat voivat järjestää laajan perustason palveluita.

Vaativia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita varten muodostetaan viisi erityisvastuualuetta, jotka koordinoivat koko perustason sote-palveluiden järjestämistä, eri sairaaloiden ja muiden sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden keskinäistä työnjakoa ja yhteistyötä niin, että se tukee sosiaali- ja terveydenhuollon tarkoituksenmukaista toimintaa ja erityisosaamista.

Metropolialueen sote-palveluiden järjestäminen ratkaistaan erikseen. Muista alueellisista poikkeuksista päätetään osana järjestämislakia. Kielelliset oikeudet turvataan järjestämislain valmistelun yhteydessä.

Sote-uudistuksen alkuvaiheessa nykyiset sairaanhoitopiirit voivat jäsenkuntien niin halutessa jatkaa nykyisen kaltaisina kuntayhtyminä, mutta vuoteen 2017 mennessä nykyiset sairaanhoitopiirit hallinnollisina organisaatioina puretaan.

Erityisvastuualueet vastaavat vaativan keskitettävän erikoissairaanhoidon palveluiden sekä keskitettävien sosiaalihuollon palveluiden koordinoinnista ja ohjauksesta. Erva vastaa myös tutkimuksen, kehittämisen ja koulutuksen koordinoinnista. Sosiaali- ja terveysministeriö vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon kansallisesta ohjauksesta ja koordinaatiosta.

Tehtävä

Valmisteluryhmän tehtävänä on valmistella hallituksen esityksen muotoon laadittu ehdotus sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaiksi, joka sisältää kuntauudistuksen edellyttämät välttämättömät säännökset sote-palveluiden järjestämisestä ja rahoittamisesta. Vastuukuntamallin määrittely sosiaali- ja terveydenhuollon osalta tehdään yhteistyössä valtiovarainministeriön kanssa.

Ryhmän esitysten tulee perustua hallitusohjelman kirjauksiin, hallituksen puolivälikirjaukseen sekä selvityshenkilöryhmän esityksiin. Työssä tulee määritellä vastuukuntana toimimisen edellyttämät kantokykytekijät ja niiden mahdolliset poikkeusperusteet.

Organisointi

Valmisteluryhmä

Puheenjohtaja osastopäällikkö Kirsi Paasikoski, STM

Varapuheenjohtaja osastopäällikkö Aino-Inkeri Hansson, STM

Jäsenet:

varatoimitusjohtaja Tuula Haatainen, Kuntaliitto

sairaanhoitopiirin johtaja Göran Honga, Vaasan sairaanhoitopiiri

sairaanhoitopiirin johtaja Rauno Ihalainen, Pirkanmaan sairaanhoitopiiri

ylisosaalialueen johtaja Aulikki Kananoja

johtaja Tarja Kauppila, Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus

palvelutoimen apulaiskaupunginjohtaja Maija Kyttä, Turun kaupunki

sairaanhoitopiirin johtaja Hannu Leskinen, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri

toimitusjohtaja Aki Lindén, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri

yhtymäjohtaja Markku Puro, Forssan seudun terveydenhuollon kuntayhtymä

johtaja Riitta Särkelä, SOSTE ry

perusturvajohtaja Pekka Utriainen, Jyväskylän kaupunki

hallitusneuvos Auli Valli-Lintu, VM

Pysyvät asiantuntijat:

hallitusneuvos Riitta-Maija Jouttimäki, STM

hallitusneuvos Päivi Salo, STM

esittelijäneuvos Arja Myllynpää, Valvira

apulaisosastopäällikkö Olli Kerola, STM

johtaja Liisa-Maria Voipio-Pulkki, STM

osastopäällikkö, Outi Antila, STM

THL:n edustaja nimetään myöhemmin

Sihteeristö

Kirjoittavan sihteeristön, joka valmistelee HE:n, muodostavat seuraavat valmisteluryhmän jäsenet:

hallitusneuvos Pekka Järvinen, STM (puheenjohtaja)
hallitusneuvos Anne Koskela, STM
hallitusneuvos Anne Kumpula, STM
johtava lakimies Sami Uotinen, Suomen Kuntaliitto

Pysyvät asiantuntijat:

neuvotteleva virkamies Kari Haavisto, STM
ylitarkastaja Antti Alila, STM
ylitarkastaja Noora Heinonen, STM

Tekniset sihteerit

julkaisusihteeri Pirjo Suuronen, STM
osastosihteeri Jaana Aho, STM

Valmisteluryhmä voi perustaa jaostot arvioimaan, missä laajuudessa ehdotukseen on sisällytettävä sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitusta, valvontaa ja metropolialueen erityisratkaisuja koskevia säännöksiä.

Valmisteluryhmän on kuultava työnsä aikana erilaisten ja eri puolilla maata sijaitsevien kuntien, opetus- ja kulttuuriministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön, yliopistojen, ammattikorkeakoulujen ja sosiaali- ja terveysalan ammattijärjestöjen edustajia sekä tarpeen mukaan muita asiantuntijoita.

Kustannukset ja rahoitus

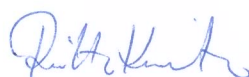
Työryhmän menot maksetaan momentilta 33.01.01, VA5911, projekti 5255

Helsingissä 4.4.2013

Peruspalveluministeri

Maria Guzenina-Richadson

Hallitusneuvos

Riitta Kuusisto

